

ÖSSZEFOGLALÓ

Build Up Skills Hungary projekt harmadik kerekasztal megbeszélésről

2013.03.28, Budapest, ÉMI Nonprofit Kft.

1

A kerekasztal megbeszélést a BUSH projekt konzorciumának koordinátora, az ÉMI Nonprofit Kft., kezdeményezte abból a célból, hogy a konzorcium bemutassa építőipari szakképzési útiterv vázlatát és megvitassa azt a megjelentekkel¹.

Kerekasztal megbeszélés háttere:

A BUSH projekt konzorciuma egy mérföldkőhöz érkezett. Szakmai szervezetek és intézmények megkérdezését követően megfogalmazásra kerültek azok az irányvonalak és lehetséges intézkedési javaslatok, melyek a BUSH konzorcium által készítendő építőipari szakképzési útiterv vázát képezik. Az útiterv a szakmapolitikai kihívások megoldásának előmozdításában kíván szerepet vállalni azáltal, hogy útmutatást, egy javaslatcsomagot fogalmaz meg a szakmai szervezetek és szakminisztériumok bevonásával, ezzel segítve a kormányzati stratégia és jogszabályalkotást.

A konzorcium a szakmai egyeztetésen célja első sorban az előzetesen megküldött útiterv vázlat 5. fejezetben szereplő akcióterv építőipari és képzési célkitűzéseinek szakmai tartalmának megvitatása volt. A BUSH konzorcium ezáltal megismerhette a jelen lévő szakmai szereplők véleményét a célkitűzések megvalósítására vonatkozóan, illetve a megoldási javaslat, finanszírozás, ütemezés tekintetében. Az útiterv végleges kialakítása a kerekasztal megbeszélésen megfogalmazott javaslatok figyelembe vételével történik.

A megbeszélés az alábbi programpontokból állt:

- Köszöntő és a BUSH projekt ismertetése – ÉMI Nonprofit Kft.: Csirszka Gábor és Hujber Dorottya
- A BUSH projekt keretében készülő Útiterv bemutatása – Fenntartható Otthon Zrt.: Petrovics Nándor
- Kerekasztal megbeszélés az Útiterv intézkedési javaslatiról valamint az építőipari szakemberek szükséges kompetenciáiról

¹ A résztvevők listáját az 1. számú mellékletben találja

AZ ÚTITERV VÁZLAT 5. FEJEZETÉBEN SZEREPLŐ ÉPÍTŐIPARI CÉLKITŰZÉSEK ÉS A KEREKASZTAL MEGBESZÉLÉS RÉSZTVEVŐINEK MEGOLDÁSI JAVASLATAI:

1. ÉPÍTŐIPARI CÉLKITŰZÉSEK, KÍSÉRŐ INTÉZKEDÉSEK

• **általános építőipari élénkítés**

EU2020 célértékek épületenergetikai lebontása

Szükséges a 2016-os, illetve a 2030-as célok függvényében számszerűsített köztes célokat megfogalmazni 2020-ra is. Az általános építőipari visszaesés következtében az új magáncélú ingatlanépítések majdnem a nullára estek vissza. Minden elemzés szerint a z építőipar számára kitörési pontot elsősorban az épületenergetikai korszerűsítések, felújítások jelenthetik.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- Az elkészült rendeleti szabályozások életbe léptetése.
pl. 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet módosítása, Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról – szigorítása, melyet a Magyar Mérnök Kamara is elfogadott.
- Az újjépítésű épületek esetében a „Nearly Zero-Energy Building” fogalmának meghatározása és alkalmazása.
- Építőipar működése egy kézben, egy minisztérium felelősségi és hatáskörébe tartozzon.
- Kiszámítható, folyamatos támogatást biztosító rendszer kialakítása.

• **pályázati lehetőség kidolgozása, a kiírások során pozitív diszkrimináció az energiahatékonyság, és a megújuló energetikai téren**

Döntő fontosságú, hogy a megújuló energetikai (pl. napkollektor), illetve a csak épületgépészeti vagy nyílászárócsere pályázatok mellett, azonnal és jelentős mértékben jelenjenek meg pályázati források az épületek hőszigetelésére, illetve a komplex épületenergetikai korszerűsítésekre is. A megfelelő hőburok megteremtése ugyanis műszakilag feltétele az épületgépészeti beavatkozásoknak illetve a megújuló energiás berendezések telepítésének (beruházási sorrend). A pályázati lehetőségek mellett meggondolandó olyan, a mostaninál is kedvezőbb lakástakarékpénztári és lakáshitel támogatások bevezetése, amelyek kifejezetten az energia hatékonysági, illetve a megújuló energiás fejlesztések finanszírozását szolgálják. Ezek az intézkedések egyben indirekt módon szolgálják az általános építőipari élénkítés célkitűzést is, úgy, hogy nem jelentenek direkt (és a z EU-ban tiltott) állami dotációt. Emellett pályázati formában biztosítani lehetne, hogy a gyártó cégek támogatást kaphassanak oktatási célból eszköz beszerzésre.

A jelenlévők egyetértettek a célkitűzéssel, a következő javaslatokat fogalmazták meg:

- Támogatási rendszer egyszerűsítése.
- Támogatás folyamatos biztosítása.
- A pályázatok elbírálása esetében az adminisztratív dominanciát szakmai értékek és szempontrendszer váltsa fel.
- Költséghatékony, komplex megoldások támogatása figyelembe helyezve az épületenergetikai beruházási sorrendiséget. (Hőszigetelés-nyílászáró csere-épületgépészeti korszerűsítés)
- Kizárólag olyan épület-felújítás vagy új épület építése legyen támogatható, amely megfelelő energia-megtakarítást ér el vagy kellően magas energetikai kategóriába esik.
- Megújuló energiaforrás használata olyan ingatlanokban legyen támogatható, ahol az épület eléri a megfelelő energia kategóriát.
- Az épületek felmérése, építészeti és gépészeti korszerűsítések megtervezésének költsége legyen elszámolható a pályázatokban.
- A pályázati kiírások kritérium rendszerében továbbra is érvényesüljön egy meghatározott mértékű épületenergetikai kategória javulás.
- A pályázati elbírálás során a környezetvédelmi indikátorok felülvizsgálata javasolt (pl. karbonlábnyom bevezetése)

• **szakmai szervezetek szerepének növelése**

Szakmai anyagok kidolgozása során

A szakmai szervezetek általános véleménye az, hogy az egyeztetések felületesek és rövid határidővel történnek, így nincs lehetőség a megalapozott szakmai konszenzus kialakítására.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslata:

- Adatbázis létrehozása, mely tájékoztatást ad arról, hogy szakterületenként mely szakmai szervezetek tudnak az adott témában érdemi javaslatokat tenni.
- Szervezeteknek kellő időt szükséges hagyni a véleményezésre

Cégminősítés

Bizonyos érintett tevékenységek végzéséhez szükséges lehet a cégminősítés, amely igazolja a megfelelő szakmai, pénzügyi és infrastrukturális feltételek fennállását a minőség biztosítása érdekében.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- Vállalkozás barát rendszer felállítása.
- Vállalkozások regisztrációját központosítottan egy szervezet fogja össze.
pl. Kamarák
- Tisztázni szükséges a regisztráció és minősítés fogalmát
- Regisztrációkhoz/minősítésekhez előre meghatározott kritériumrendszer felállítása szükséges

- Regisztrációk, minősítések költsége minimális legyen, tehát ne jelentsen plusz terhet a vállalkozások számára.
- A pályázatoknál és állami megrendeléseknél előnyt élvezzen a minősített vállalkozás.

- **szemléletformálás, tájékoztatás**

Országos pályázati tanácsadó hálózat kialakítása

A pályázati tanácsadás a szemléletformálással együtt képes megteremteni egyrészt az épületenergetikai korszerűsítések beindulásához szükséges piaci igényt, illetve segíthet a pénzügyi lehetőségek megteremtésében. A szemléletformálással foglalkozó civil és más szervezeteket össze kell fogni és egy országos energetikai és pályázati tanácsadó hálózatot kell szervezni.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- Egyetértés született abban, hogy a pályázat szó kikerül a megfogalmazásból.
- Központi, azaz kormányzati szemléletformálási és marketing stratégia felállítása a szakmai szervezetekkel együttműködve.
- meglévő hálózatokra, adatbázisokra (pl: regionális operatív programok mellett működő tanácsadói hálózat, épületenergetikai tanúsítói névjegyzék, kamarai nyilvántartások, szaknévsorok.) alapozva egy nonprofit energetikai/épületenergetikai tájékoztató és tanácsadó országos hálózat megszervezése és a működő hálózatok promóciója. A hálózatnak hitelesnek és függetlennek kell lennie.

2. KÉPZÉSI CÉLKITŰZÉSEK

- **OKJ-t figyelembe vevő, rendszerszemléletű, átfogó, stabil felnőttképzési rendszerek kialakítása**

Akkreditált felnőttképzés szerepének növelése

Az OKJ-ból kiindulva, azt érintetlenül hagyva, de azzal harmonizáló módon ki kell alakítani a BUSH projekt képzési céljait szolgáló, elsősorban OKJ-ra épülő akkreditált felnőttképzéseket.

Hatósági képzésekre javaslat

Bizonyos építőipari tevékenységeket (jellemzően épületgépészeti tevékenységeket) a minőség biztosítása érdekében indokolt lehet hatósági képzések és tanúsítás körébe bevonni.

Országos lefedettségű képzési hálózat (akkreditált, megújuló, energiahatékony)

A jelenlegi felnőttképzési hálózat bázisán meg kell teremteni egy országos lefedettségű, energia

hatékonysággal és megújuló energiával összefüggő építőipari képzési hálózatot, a kár összehangoltan az országos szemléletformáló és pályázati tanácsadó hálózattal (hiszen lényegében mindkettő valamilyen tudástartalom átadásáról szól, illetve a tanácsadó hálózat kialakítása is felnőttképzési tevékenységet igényel).

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- A hatósági képzésekre tett javaslat kivétele az akciótervből
- Kompetencia alapú minőségi továbbképzési rendszer kialakítása. A szakmát érintő változások és fejlődések lekövetése a képzési rendszerben.
- felelős műszaki vezetők képzése elengedhetetlen.
- Akkreditáció kiadásának egy kézben tartása (pl FAT utóda) annak érdekében, hogy az akkreditált képzések szakmai tartalma egységesen biztosítható legyen (kerettanterv szerűen). Így szükséges biztosítani, hogy a képzések ne csak formailag legyenek megfelelőek, hanem szakmailag is magas színvonalat képviseljenek.
- Az oktatást biztosító intézményekről felhasználóbarát országos adatbázist szükséges vezetni.
- A képzés nem feltétlenül nyújt jogosultságot, de előnyt kell, hogy jelentsen a későbbi szakmai munka során (pl: pályázatoknál legyen előírás). A végzetkekről egységes nyilvántartás vezetése.

• **szakoktatók kötelező továbbképzési rendszerének felállítása, képzők képzésének rendszere**

Az országos képzési hálózattal összefüggésben.

Szakmai szervezetek nagyon fontosnak tartják, hogy a jelenlegi szakoktatók folyamatos kötelező elméleti és gyakorlati képzése megoldott legyen. Ehhez egy minőségbiztosítással ellátott képzési rendszer felállítása javasolt. Ez mind a jelenlegi OKJ-s, és a z akkreditált felnőttképzésben oktató tanárookra vonatkozóan kerülhetne kialakításra.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- Szövegből a szakoktató megnevezés törlése és az oktató megnevezés használata
- Gyakorlatorientált, szakmaspecifikus akkreditált továbbképzési rendszer kialakítása.
- Kreditrendszerhez kötött továbbképzések a szakmai szervezetek és a termékek forgalmazóinak bevonásával. Duális típusú rendszer kialakítása.
- A jelenleg iskolarendszerben oktatóknak miniumális pedagógiai ismereteket mellet kelljen tanulniuk megfelelő arányban szakma specifikus, elméleti és gyakorlati tárgyakat is.
- Továbbképzési időkeret biztosítása.

• **szakmai modulok, szakmai tartalmak megújítása**

A gyors technológiai fejlődés a tananyagok folyamatos fejlesztését igényli.

Tankönyvek, tananyagok fejlesztése

E-tankönyvek szerepének növelése Pl. a feladatbank.nive.hu példájára.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- Képzési programok tartalmának egységesítése.
- A szakmai szervezetek és a termékforgalmazók bevonásával széles körű szakmai egyeztető fórum létrehozása, melynek feladata a képzési programok folyamatos frissítése és magas színvonalon tartására.
- Források megteremtéséhez részben a gyártókra és forgalmazókra lehet támaszkodni

6

- **intézményfejlesztés a gyártók, forgalmazók bevonása révén, melynek célja a technológiaspecifikus képzések gyakorlati oktatásának növelése; vállalkozások pályázati úton való ösztönzése oktatási technológia vásárlására**

Szintén a gyors technológiai fejlődés indokolja, hogy a képzőintézményeket, illetve a gyakorlati képzést végző, és a munkahelyi gyakorlatot biztosító vállalkozásokat támogassuk a legkorszerűbb technológiák, berendezések beszerzése érdekében, a gyártókat pedig ösztönözzük ezen technológiák átadására, összefüggésben az ő piaci érdekükkel is.

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- A kerekasztal résztvevői maradéktalanul egyetértettek a javaslattal.

- **BUSH Helyzetértékelő tanulmány RÉS elemzés szakmáinak OKJ alapú bemeneti kompetenciái; napkollektor üzembe helyező kimeneti kompetenciái**

A BUSH projektben érintett szakmákhoz kapcsolódó, az akciótervben megjelölt és a második pillérben kifejtendő és indítandó képzések szakmai bemeneti kompetenciáinak (vö. szakmai előképzettség) meghatározásához a jelenlegi, illetve a korábbi OKJ-kból látszik szükségesnek kiindulni. A kimeneti kompetenciák meghatározása (akár a hatósági képzések vonatkozásban is) a szakma feladata. Ilyen kimeneti kompetenciákra példa lehet a napkollektor üzembe helyező kimeneti kompetenciái.

Vizsgálandó szakmák:

- nyílászáró szerelő
- épületszigetelő
- központifűtés- és csőhálózat szerelő
- kőműves
- épületgépész technikus
- tetőfedő
- kisméretű biomasszabojlerek és -kazánok,
- fotovoltikus napenergia rendszerek,

- termikus napenergia rendszerek,
- sekély geotermikus rendszerek és a hőszivattyúk üzembe helyezői

A megbeszélés résztvevőinek megoldási javaslatai:

- a „szakma” szó helyett a „szakterület” megnevezés használata
- A felsorolt szakmák/szakterületek kiegészítése és csoportosítása szükséges az alábbiak szerint:
  - Közvetlenül érintett szakma/szakterületek:
    - épületszigetelő,
    - nyílászáró-szerelő,
    - központifűtés- és csőhálózat szerelő.
  - Közvetetten érintett szakma/szakterületek:
    - légtechnikai rendszer szerelő,
    - kőműves,
    - tetőfedő,
    - bádogos,
    - vízszigetelő,
    - épületgépész technikus (épületfelügyelet, üzemeltetés).
  - Irányelvi előírás alapján érintett szakterületek az alábbi rendszerekkel kapcsolatos szakterületek:
    - napkollektor rendszerek,
    - napelem rendszerek,
    - hőszivattyú rendszerek,
    - biomassza kazánok
- Irányelvi előírás alapján érintett szakterületek az alábbi rendszerekkel kapcsolatos szakterületek magyar megfelelőjének használata szükséges.

1. számú melléklet

Résztvevők

Projekt partnerek:

1.	Hujber Dorottya	ÉMI Nonprofit Kft.– koordinátor
2.	Dr. Csirszka Gábor	ÉMI Nonprofit Kft.– koordinátor
3.	Varga Luca	ÉMI Nonprofit Kft.– koordinátor
4.	Elek Csaba	Budapesti Kereskedelmi és Ipar Kamara
5.	Hrabovszki Adrienn	Magyar Épületgépészek Szövetsége
6.	Korom Kata	Magyar Épületgépészek Szövetsége
7.	Vasáros Zoltán	Magyar Épületgépészek Szövetsége
8.	Domokos László	Magyar Épületgépészek Szövetsége
9.	Kovácsné Péter Éva	Nemzeti Munkaügyi Hivatal
10.	Karvázy Eszter	Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Érintettek:

1.	Várkonyi Nándor	Hűtő- és Klímatachnikai Vállalkozások Szövetsége
2.	Dr. Sztranyák József	Magyar Ingatlan Tanács
3.	Kovács János	Magyar Ingatlan Tanács
4.	Roboz Zsóka	Fenntartható Otthon Zrt.
5.	Petrovics Nándor	Fenntartható Otthon Zrt.
6.	Horváth Sándor	Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége
7.	Schopf Márton	Magyar Passzívház Szövetség
8.	Kakasy László	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építészmérnöki Kar, Épületszerkezet-tani Tanszék
9.	Szabó Márta	Szent István Egyetem